

Omslag ved Erik Ellegaard Frederiksen IDD
Sat og trykt hos Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri, København
Indbinding: Chr. Hendriksen & Søn a/s, Skive

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke
tilladt iflg. gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

ISBN 87-12-53463-3

Indhold

Forord	11
Lov nr. 79 af 8. marts 1978 om arbejdsskadeforsikring	13
Indledning	30
Kapitel 1. Lovens område	
Den forsikringsberettigede personkreds	
§ 1. Hvem er forsikringsberettiget	34
Stk. 1.	
I. Arbejde her i landet	35
II. Antaget til at udføre arbejde i en arbejdsgivers tjeneste	35
A. Arbejdsaftalen	35
B. Tjenesteforholdet	37
1. Selvstændig erhvervsdrivende eller lønmodtager	38
2. Parthavere i erhvervsselskaber og medlemmer i foreninger	54
3. Personer under uddannelse	59
4. Personer med bofællesskab. Familie i øvrigt. Gæster.	62
Stk. 2. Søfarende på danske skibe	65
§ 2. Arbejdets art	67
§ 3. Borgerlige ombud. Afværgelse af ulykker	68
§ 4. Institutionsanbragte. Midlertidigt arbejde i udlandet	72
Den forsikringspligtige arbejdsgiver	
§ 5. Arbejdsgiveren, herunder spec. for søfart og privat husholdning ...	77
§ 6. Arbejdsgiveren, herunder spec. ved erhvervssygdomme	81
§ 7. Forholdet mellem hoved- og underentreprenør	84
§ 8. Selvstændige fiskere	87
Kapitel 2. Arbejdsskaden	
§ 9. Arbejdsskadens afgrænsning	89
I. Lægelig anerkendelse af ulykkestilfælde	90
1. Ledlidelser	91
2. Knoglelidelser	95
3. Muskel- og senelidelser	97

4. Karlidelser i ekstremiteterne	100
5. Hjertelidelser	103
6. Lungelidelser	107
7. Hjernelidelser, herunder psykiske lidelser og rygmarvs- lidelser	107
8. Ryglidelser	116
9. Øjenlidelser	118
10. Stofskiftelidelser	120
11. Ondartede svulster	121
12. Infektioner	123
13. Brok	128
II. Kortvarig skadelig påvirkning	130
III. Indirekte eller afledte følger af en arbejdsskade	132
IV. Skader, der skyldes arbejdet eller de forhold, hvorunder dette foregår	135
A. Ulykkestilfælde under færdens uden for afgrænset arbejds- sted	135
1. Færden på vej fra hjem til fast arbejdssted eller fra arbejdssted til hjem	135
2. Anden færdens uden for fast arbejdssted	142
B. Ulykkestilfælde under ophold eller færdens på arbejdsste- det (herunder arbejdsstedets afgrænsning)	155
1. Færden mellem arbejdsstedets indgang og den enkelte ansattes arbejdsplads	159
2. Ildebefindende eller sygdomsanfald	159
3. Spisning	160
4. Leg, skænderi og håndgemæng	163
5. Ophold og færdens på arbejdsstedet uden for den ansattes arbejdsplads	166
6. Handlinger af privat karakter	167
7. Ophold på arbejdsstedet uden for arbejdstiden	169
8. Udefra kommende ulykkesårsager	172
9. Hjemmet som arbejdssted	174
10. Ulovlige handlinger	175
C. Firmaidræt. Personalefester. Udflugter. Repræsentation	175
D. Vaccination	179
E. Forsætlig legemsbeskadigelse	181

Om erhvervssygdomme	182
§ 10. Erhvervssygdomme	184
§ 11. Erhvervssygdomsudvalget	190
§ 12. Lægers og tandlægers anmeldelsespligt	192
Bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme	193

§ 13. Årsagssammenhæng mellem arbejdsskade og en senere lidelse	209
§ 14. Egen skyld	211
§ 15. Krigshandlinger	215

Kapitel 3. Anmeldelse og sagsoplysning

§ 16. Anmeldelsespligten	216
§ 17. Hvem er anmeldelsespligtig	219
§ 18. Regler for anmeldelsen	220
§ 19. Frist for anmeldelse	222
§ 20. Sikringsstyrelsens undersøgelser	224
§ 21. Skadelidtes pligter	225
§ 22. Henstillinger til skadelidte	227
§ 23. Bortfald af erstatning ved tilsidesættelse af givne forskrifter m.v. . .	230

Kapitel 4. Ydelserne

§ 24. Ydelsernes art	231
§ 25. Sygebehandling, optræning, hjælpemidler	232
Stk. 1. Sygebehandling og optræning	232
Stk. 2. Anskaffelse af hjælpemidler, herunder briller	236
Stk. 3. Genoptagelse	239
Stk. 4. Beskadigelse af hjælpemidler, herunder briller	240
§ 26. Sikringsstyrelsens frist for afgørelse	246
§ 27. Erstatning for tab af erhvervsevne	249
Stk. 1-2. Vurderingen	
A. Skadelidte er i arbejde ved sagens afgørelse	250
1. Skadelidte har genoptaget arbejdet til samme eller højere løn	250
2. Skadelidte har genoptaget arbejdet til en løn, der ligger lidt under tidligere løn	251
3. Skadelidte har genoptaget arbejdet til en løn, der ligger mindst 15 % under tidligere løn	254
4. Skadelidte er i arbejde til normal løn, men en del af lønnen afholdes efter bistandsloven	258

B. Skadelidte er ikke i arbejde	259
1. Skadelidte er raskmeldt og tilmeldt arbejds- anvisningen	259
2. Skadelidte er raskmeldt, men kan ikke påtage sig arbejde inden for sit hidtidige område	260
3. Skadelidte er under revalidering	262
4. Skadelidte er overgået til efterløn	264
5. Skadelidte er uarbejdsdygtig eller har kun en begrænset arbejdsevne	265
Slutbemærkninger	
1. Om tidspunktet for afgørelsen	270
2. Om betydningen af forudbestående lidelser	272
3. Om alderens betydning	273
4. Om betydningen af at skadelidte oppebærer pension	274
5. Om betydningen af en henstilling efter § 22	274
Stk. 3-4. Erstatningsberegning	275
Stk. 5. Begyndelsestidspunkt	276
Stk. 6. Ophør ved skadelidtes fyldte 67. år	277
§ 28. Erstatning for varigt mén	279
§ 29. Genoptagelse af erstatningsspørgsmål	283
§ 30. Overgangsbeløb ved dødsfald	286
§ 31. Forsørgertabserstatning til enke/enkemand/samlever	289
§ 32. Forsørgertabserstatning til børn	295
§ 33. Forsørgertabserstatning til andre	298
Fælles bestemmelser	
§ 34. Afslutning eller bortfald af erstatningssager i særlige tilfælde	300
§ 35. Skadelidte er berettiget til tjenstemandspension	303
§ 36. Refusion af sociale ydelser	306
Kapitel 5. Årslønsfastsættelsen	
§ 37. Årslønsfastsættelsen	310
§ 38. Løntalsregulering	316
Kapitel 6. Erstatningsforvaltning og erstatningsudbetaling	
§ 39. Udbetaling som løbende ydelse eller kapitalbeløb	318
§ 40. Forvaltning af erstatningerne	323

Kapitel 7. Forsikringspligtens ordning	
§ 41. Staten, kommunerne og civillisten	327
§ 42. Pligten til at tegne forsikring	329
§ 43. Undladelse af forsikringstegning	330
§ 44. Erstatningen når forsikring ikke er tegnet	331
§ 45. Forsikringens omfang	334
§ 46. Godkendelse af forsikringsselskaber	335
§ 47. Præmiefastsættelse og -regulering	337
§ 48. Ophør af et forsikringsselskabs godkendelse	339
§ 49. Ulykkesforsikringsforbundene for fiskeri og søfart	341
§ 50. Afsættelse af reserver for løbende ydelser	343
§ 51. Tilbagekaldelse af godkendelse	345
§ 52. Bidrag til dækning af sikringsstyrelsens og den sociale anke- styrelses administration	346

Kapitel 8. Sikringsstyrelsens afgørelser og klageadgangen	
§ 53. Sikringsstyrelsens kompetenceområde og underretningspligt	347
§ 54. Anke til den sociale ankestyrelse	350

Kapitel 9. Forskellige bestemmelser	
§ 55. Regres	352
§ 56. Ugyldighed af aftaler mellem arbejdsgiver og forsikret	356
§ 57. Rådighed over ikke forfaldne erstatninger	357
§ 58. Overenskomster med fremmede stater	358
§ 59. Statsrefusion af ydelser ved forsøg på redning af menneskeliv	359
§ 60. Statens og kommunernes erstatningspligt	360
§ 61. Forbud for ansatte i sikringsstyrelsen mod ansættelse i forsikringsselskaber	361
§ 62. Udtalelser i sager uden for lovens område	362
§ 63. Bødestraf	363
§ 64. Erstatning til statsansatte på Færøerne	364

Kapitel 10. Slutnings- og overgangsbestemmelser	
§ 65. Ikrafttrædelsesbestemmelser	365
§ 66. Regulering af renter efter ulykkesforsikringsloven	366
§ 67. Overgangsbestemmelser vedrørende forsikringsselskaberne	368
§ 68. Færøerne og Grønland	369

Bilag

I.	Lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl.	371
II.	Bekendtgørelse om erstatning til personer, der er optaget i institutioner under bistandsloven	373
III.	Anordning om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner	375
IV.	Bekendtgørelse om arbejdsskadeforsikring for personer, der udsendes til midlertidigt arbejde i udlandet	376
V.	Uddrag af nordisk konvention om social tryghed	377
VI.	Uddrag af EF-forordningen om anvendelse af sociale sikringsordninger	382
VII.	Bekendtgørelse af forretningsorden for udvalget vedrørende erhvervssygdomme	395
VIII.	Bekendtgørelse om lægers og tandlægers pligt til at anmelde arbejdsbetingede sygdomme	397
IX.	Bekendtgørelse om regler for anmeldelser af arbejdsskader	398
X.	Procenttabel til brug ved vurdering af mén	400
XI.	Uddrag af bekendtgørelse om regler for omsætning af løbende ydelser til kapitalbeløb	408
XII.	Cirkulære om forvaltning af kapitalerstatningsbeløb	412
XIII.	Mønsterbestemmelser for forsikringsbetingelser	417
XIV.	Socialministeriets godkendelsesbetingelser for forsikringsselskaber ..	421
XV.	Bekendtgørelse om præmieberegning	423
XVI.	Bekendtgørelse om anbringelse og båndlæggelse af reserver for løbende ydelser	426
XVII.	Paragrafnøgler	430
XVIII.	Oversigt over beløb, der reguleres årligt	436
	Stikordsregister	437

Forord

Lov om arbejdsskadeforsikring af 8. marts 1978 har nu virket i godt 5 år, og forfatterne har med denne kommentar ønsket at redegøre for den praksis, der har dannet sig i den forløbne tid.

Som det er omtalt i indledningen til kommentaren bygger lov om arbejdsskadeforsikring på væsentlige punkter på samme principper som ulykkesforsikringsloven, navnlig for så vidt angår personkredsen (§ 1), forståelsen af begrebet et ulykkestilfælde og hvad der forstås ved at være i arbejde (§ 9, nr. 1) samt forsikringsordningen (§ 42 og §§ 45-52). Til belysning af praksis på disse områder er der derfor i vidt omfang anvendt afgørelser, der er truffet under ulykkesforsikringsloven, og forfatterne har kunnet drage nytte af de bøger, der er udgivet om ulykkesforsikringsloven, navnlig A. Birkmose (1954) og G. Hagen (1969, med tillæg 1973).

På andre punkter betegner lov om arbejdsskadeforsikring et klart brud med ulykkesforsikringslovens principper, navnlig for så vidt angår bestemmelserne om erstatningsydelser i §§ 27-33 og til dels § 25 og — ganske vist allerede fra 1976 — bestemmelserne om erhvervssygdomme m.v. i §§ 10-12. For disse bestemmelser vedkommende bygger kommentarerne udelukkende på afgørelser truffet efter de nye regler.

Forfatterne har delt opgaven mellem sig således, at Asger Friis har ansvaret for de egentlige kommentarer, bortset fra §§ 37 og 38 om årslønsfastsættelse og reguleringsregler, §§ 45-52 om forsikringsordningen og §§ 65-68 om slutnings- og overgangsbestemmelserne. Kommentarer til disse bestemmelser er udarbejdet af Ole Behn, der tillige har udarbejdet hovedparten af resuméerne af de afgørelser, der er gengivet i kommentarerne.

I de tilfælde, hvor praksis, der stammer fra ulykkesforsikringslovens tid, er gengivet, er paragrafnumrene i denne anvendt. En »paragrafnøgle« med henvisninger fra ulykkesforsikringsloven til arbejdsskadeforsikringsloven og omvendt er derfor optaget som bilag XVII. Indtil den 1. april 1973, da sikringsstyrelsen (SIS) blev oprettet, henvises til direktoratet for ulykkesforsikringens (D.f.U.)

Journalnumre. Ankeinstanser var indtil den 1. juli 1973 ulykkesforsikringsrådet og i et vist omfang socialministeriet. Siden den 1. juli 1973 har ankeinstansen været den sociale ankestyrelse. Benævnelserne i kommentaren er dem, der blev anvendt på sagens behandlingstidspunkt.

Relevante bekendtgørelser og cirkulærer er optaget som bilag med henvisninger under de enkelte paragraffer. Sluttelig er som bilag XVIII optaget en oversigt over de beløb, der ændres hvert års 1. april (maksimum og minimum for årsløn, ménerstatninger etc.).

Forfatterne har modtaget bistand fra en række af sikringsstyrelsens medarbejdere og styrelsens lægelige konsulenter. Forfatterne takker for denne bistand, uden hvilken bogen ikke kunne være skrevet. En særlig tak skylder forfatterne dem, der har renskrevet kommentarerne og været i stand til at tyde selv mærkelige håndskrifter.

København, oktober 1983

Asger Friis Ole Behn

Lov nr. 79 af 8. marts 1978 om arbejdsskadeforsikring

Kapitel 1

Lovens område.

Den forsikringsberettigede personkreds.

§ 1. Enhver, der mod løn eller som ulønnet medhjælper antages til i en arbejdsgivers tjeneste varigt, midlertidigt eller forbigående at udføre arbejde her i landet, er forsikret mod følgerne af arbejdsskade efter denne lov. Forsikret er endvidere medlemmer af arbejdsgiverens familie, dog ikke ægtefællen, for så vidt de efter beskaffenheden og omfanget af deres arbejde i arbejdsgiverens virksomhed kan sidestilles med andre arbejdere.

Stk. 2. Som ligestillet med en person, der er antaget til udførelse af arbejde her i landet, anses søfarende, der gør tjeneste på dansk skib.

§ 2. Forsikringen omfatter alt arbejde for arbejdsgiveren, herunder arbejde i hans virksomhed, erhvervsmæssig eller ej, i hans personlige husholdning og ved udførelse af privat tjeneste for arbejdsgiveren og hans familie.

§ 3. Lovens regler finder tillige anvendelse på personer:

1. under udøvelse af borgerlige eller kommunale ombud,
2. under forsøg på forebyggelse af ulyk-

ker eller afværgelse af større materielle og kulturelle tab, når forsøget, uden at kunne anses for arbejde efter § 1, dog sker i sammenhæng med sådant arbejde, og

3. under forsøg på redning af menneskeliv her i landet, uden at forsøget indgår som en naturlig del af den pågældendes arbejde.

§ 4. Socialministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang loven skal gælde for den personkreds, der er omfattet af afsnit VI og VII i lov om social bistand.

Stk. 2. Chefen for sikringsstyrelsen kan fastsætte regler om anvendelse af loven på personer, der i arbejdsgiverens tjeneste udsendes til midlertidigt arbejde i udlandet.

Den forsikringspligtige arbejdsgiver.

§ 5. Enhver arbejdsgiver, som i sin tjeneste beskæftiger personer som nævnt i § 1, har forsikringspligt efter loven for disse personer, jfr. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Reder for et skib, som er indført eller skal indføres i det danske skibsregister, har forsikringspligt for enhver per-